

Socialförvaltningen
Anna Ryding
0171-625568
anna.ryding@enkoping.se

Verksamhetsbidrag 2021 och 2022, Kvinnojouren

Förslag till beslut

Socialnämnden beviljar Kvinnojouren Enköping 705 600 kr i verksamhetsbidrag för år 2021 och 705 600 kr för 2022 förutsatt att de vid uppföljning under 2021 uppfyller villkoren.

Kvinnojouren Enköping

Kvinnojouren Enköping ger stöd till kvinnor och deras barn i Enköping som utsatts för våld och hot om våld. Verksamheten stödjer ett stort antal kvinnor per år från Enköpings kommun. Kvinnojouren ger kvinnor stödsamtal och praktiskt stöd i tex kontakten med olika myndigheter och aktörer.

De erbjuder bland annat stöd i form av samtal med metoden Responsed Based Practice, förutom motiverande samtal. Verksamheten har även tillgång till lägenhet som kan erbjudas som skyddat boende. Under 2020 har verksamheten utvecklat sitt stöd med att erbjuda samtal tillsammans med mamma och barn. Under oktober kommer det även startas upp samtalsgrupper.

Bedömning

På socialnämndens sammanträde i juni 2020 beslutades det att de verksamheter som ansökt om bidrag fick möjlighet att inkomma med en konsekvensbeskrivning av minskat bidrag. Sista datum för detta var 2020-08-21.

Kvinnojouren inkom med konsekvensbeskrivning 2020-08-21 där de beskriver att deras verksamhet kommer att klara en minskning av bidraget. De är däremot oroade över utvecklingen med minskade bidrag på sikt och hur det kommer att påverka arbetet med våldsutsatta i framtiden.

Kvinnojouren Enköping bedöms uppfylla socialnämndens riktlinjer för

verksamhetsbidrag. Kommunen håller helt med Kvinnojouren i att deras verksamhet fyller en mycket viktig funktion för kvinnor som på olika sätt utsatts för våld eller hot om våld och är i behov av stöd och skydd.

Konsekvenser som tagits upp föranleder inga ändringar i förslag till beslut.

Anna Ryding
Utvecklare

Konsekvensbeskrivning från Kvinnojouren Enköping

Vår ansökan om verksamhetsbidrag för 2021 och 2022 återremitterades i samband med socialnämndens sammanträde 16 juni 2020. Ert förslag var att bevilja en summa som var 2 % lägre än den summa vi erhöll 2020, det vill säga en sänkning på 14 400 kr och en totalsumma på 705 600 kr.

Vår verksamhet

Kvinnojouren Enköping har funnits i Enköping sedan 1992, fram till 2017 under namnet Kvinnojouren Gertrud. Jouren har alltid haft den öppna verksamheten som kärnverksamhet men har även en mindre slutna verksamhet bestående av ett skyddat boende. Där placeras kvinnor och barn från andra kommuner och det är den enda del av vår verksamhet som är vinstdrivande. Den slutna verksamheten uppskattas ta 30-50 % av en heltidsanställd kurator när den är belagd. 2018 minskades den skyddade verksamheten från två lägenheter till en då det inte gick att skapa en ekonomiskt hållbar situation. Att marknadsföra och bemanna ett skyddat boende så pass att det blir tillräckligt vinstdrivande för att upprätthålla anställd personal är komplicerat och är inte vad Kvinnojouren Enköping hittills valt att prioritera, då det kraftigt skulle påverka den öppna verksamheten och möjligheten att ta emot stödsökande från kommunen.

Öppna verksamheten

Kvinnojouren Enköpings öppna verksamhet är dit stödsökande från Enköpings kommun (och i vissa fall även från kringliggande kommuner) kan komma för stöd och råd gällande våld utsatthet. Hos oss går det att få råd och stöd via telefon, mail, sms, chatt och fysiska stödsamtal. Det vanligaste är idag fysiska stödsamtal men i och med Covid-19 har vi snabbt fått anpassat oss och skapat digitala alternativ vilket ger fler möjlighet att nå oss trots sjukdom eller andra hinder att komma till oss. All kontakt med oss är gratis. De stödsökande kan vara anonyma, även om de flesta väljer att lita på oss och ge oss namn och telefonnummer. Vi för inte journaler, något som är viktig för många av dem som kommer till oss och som är grunden till att många vågar ta kontakt. Tilliten till socialtjänst och myndigheter är många gånger oerhört låg och de skulle inte frivilligt ta kontakt med dessa eller söka hjälp hur illa situationen än blir i hemmet. Detta beror ibland på tidigare negativa erfarenheter eller rädsla för att förlora sina barn. Många av dem som går hos oss har barn, som även de lever i våldet. Det faktum att de har barn är ett extra hinder till att söka hjälp och stöd hos samhället. Det är ett hinder även för att nå ut till oss, trots att vi inte har anmälningsplikt.

Kontakt med socialtjänst

Vi har sedan länge ett gott samarbete med socialtjänsten i Enköpings kommun och vi uppmuntrar de stödsökande att ta kontakt där vi anser att de är i behov av samhällets resurser. Vi medföljer på möten om den stödsökande så önskar. Vi gör orosanmälningar till socialtjänsten när vi får information om att barn far illa, men alltid i samarbete med den stödsökande. De flesta som går hos oss kommer vi dock aldrig hänvisa vidare till socialtjänst då de erhåller det stöd och de bearbetande samtal de är i behov av hos oss. Vi avlastar därmed socialtjänst och dess öppna verksamhet för våld utsatta.

Förebyggande insatser

Vi anser att Enköpings kommun, liksom samhället i stort, måste arbeta mer förebyggande gällande våld i nära relation. Vi har funnits sedan 1992 och sedan dess har mycket hänt inom området våld i nära relation, såsom förstärkta lagar och ökad kompetens inom kommun och myndighet. Trots detta finns vi på Kvinnojouren Enköping fortfarande kvar och hanterar nya ärenden varje vecka där kvinnor och barn i vår kommun utsätts för fruktansvärda saker som skapar ärr för livet, för att inte tala om enorma kostnader för samhället. Vi vårdar sårerna när vi som samhälle borde hindra skadan från att uppstå.

Sedan 2018 har vi utvecklat och genomfört en metod för grundskolan där vi talar om värderingar med skolbarn i årskurs sex/sju och nio. Grunden för våldet som sedan uppstår i familjekonstellationer finns redan i skolåldern och där kan vi som samhälle göra så oerhört mycket mer. Ansvaret för de värderingar barn får med sig från ung ålder kan inte läggas på individuella skolor. Vi gör en liten del och vi hoppas kunna utöka och göra mer vartefter. Vi gör detta med förhoppningen att alla kvinnor och barn i Enköpings kommun i framtiden kommer leva trygga utan våld.

Personal

Den största delen av Kvinnojouren Enköpings verksamhetstid har vi bemannats av volontärer. Sedan några år har vi valt att möta ett alltmer ökande behov av professionella insatser, utanför socialtjänstens biståndsbedömda insatser, genom att anställa utbildad personal med kompetens inom våld i nära relation. Vi har på några få år ökat från en anställd till i dagsläget fem anställda på 3,4 heltidstjänster. Varje utbyggnad av personalgruppen har varit motiverad av att allmänhetens behov av oss ökat. Varje utökning av personal har resulterat i ökning av stödsökande i vår öppna verksamhet. Antalet som söker sig till oss ökar när vi syns mer. Med tanke på att antalet stödsökande ökar för varje år kan vi anta att behovet av oss inte är mättat och med tanke på hur länge behovet av oss funnits kan vi anta att det behov vi fyller inte hittills gått att uppfylla med andra insatser i kommunen.

Ekonomisk grund

Kvinnojouren Enköpings ekonomi stödjer sig på fyra ben. Den största delen är de organisations- och statsbidrag vi ansöker om och beviljas från Socialstyrelsen. Därefter kommer det verksamhetsbidrag vi erhåller från Enköpings kommun. Bägge dessa bidrag ska täcka hyra för kontor, löner, kostnader i öppna verksamheten såsom tolkkostnader och informationsmaterial, datakommunikation och telefon, el och värme, försäkringar och så vidare. Allt som ingår i att ett kontor och mottagning av stödsökande fungerar. Därefter har vi inkomster från den skyddade lägenheten, vilka ska täcka hyra av lägenhet, bredband, el, personalkostnader och så vidare. Målet är att lägenhetens intäkter fullt täcker kostnaderna samt att ev överskott kan täcka underskott i den öppna verksamheten. Den sista delen är gåvor och medlemsavgifter. Medlemsavgifterna går in i verksamheten och består av några tusen per år. Gåvorna går in i den så kallade Gertrudhjälpen, vilket är en summa pengar som stödsökande kan ansöka från. Ansökningar handlar i regel om saker som flytt hjälp, en cykel, en tågbiljett till en släkting någonstans i Sverige och så vidare. Ett sätt att hjälpa stödsökande

som har det svårt ekonomiskt då många av dem som går hos oss utsatts för ekonomiskt våld och hamnat i skuld.

2018 erhöll Kvinnojouren Enköping 800 000 kr från Enköpings kommun, 2020 var summan 720 000 kr. Förslaget är att vi 2021 erhåller 705 600 kr. Samtidigt som vår öppna verksamhet växer på grund av allmänhetens ökade behov av oss minskar stödet från kommunen.

Konsekvensanalys

Jag vill inleda med att säga att vår verksamhet givetvis inte går under med anledning av ett minskat bidrag på 14 400 kr. Det finns jourer i Sverige där marginalerna är så pass knappa att detta faktiskt skulle kunna innebära en nedstängning av verksamheten, men där är inte vi. Vi har alltid varit försiktiga med pengar, vi tänker efter innan alla inköp till kontoret. För mig som ny verksamhetsledare har det inte varit svårt att hålla i ekonomin för det sitter i väggarna och personalen tar ett stort ansvar för jourens överlevnad. Vi kan alltid anpassa oss och alla i personalen är beredda på möjligheten att vi inte längre kan upprätthålla anställningar på grund av förändrade villkor. Vi ansöker om bidrag och får ibland vänta länge på beslut, varför vi alltid lever i en osäkerhet kring att satsa eller inte satsa. Att göra en budget för året i en verksamhet som denna är näst intill omöjlig då pengar beviljas vartefter under året och nya anslag dyker upp med korta ansökningstider.

Den föreslagna sänkningen på 14 400 kr skapar inte oro kring ekonomin hos oss, utan snarare en oro för hur kommunen ser på våra insatser för kommunens våldsutsatta och framtiden. Självklart har vi förståelse för att kommunen har många viktiga verksamheter som är i behov av pengar, verksamheter som gör skillnad och behövs. Men vi behöver bli större och satsa mer, inte riskera behöva dra ner och minska. När vi i våras öppnade vår chatt insåg vi snabbt att vi trots möjlighet till anonymitet och avsaknad av anmälningsplikt på kontoret faktiskt missar en stor del av de våldsutsatta i kommunen. Möjligheten att nu nå oss totalt anonymt, utan behov av att visa sitt ansikte, gjorde att vi plötsligt nådde en grupp där våldet är relativt nytt och barnen ännu små eller ofödda. Utan chatten hade denna grupp troligtvis inte tagit kontakt med oss på åtskilliga år och inte börjat synas hos myndigheter genom orosanmälningar och polisutryckningar. Nu finns de inom räckhåll i ett tidigare skede.

Behovet av oss ökar hela tiden och vi står inför att behöva utöka verksamhet och personalgrupp ytterligare, inte skära ner och begränsa vår verksamhet. Samtidigt känner vi ett stort ansvar för att vår snart 30-åriga verksamhet ska fortsätta existera och inte skjutas i sank för att vi utökar för att möta fler innan vi har täckning för detta. Våra möjligheter till att ta emot fler stödsökande är därmed beroende av att staten och kommunen ser oss som samhällsviktiga och värda att satsa på.

I tjänsten,

Ulrika Mikaelsson
Verksamhetsledare
Kvinnojouren Enköping